

Η αναπαράσταση του Αγίου Νικολάου και οι σχετικές παραδόσεις (Χριστίνα Τσάκα, Νηπιαγωγός)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2cF1FeO>]

Ο Άγιος Νικόλαος πέθανε στις 6 Δεκεμβρίου του 330 μ.Χ. Μετά την κοίμησή του ονομάστηκε «μυροβλύτης» καθώς τα λείψανά του άρχισαν να αναβλύζουν Άγιο Μύρο. Η μνήμη του γιορτάζεται στις 6 Δεκεμβρίου τόσο από την Ορθόδοξη, όσο και από την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Πολύ σημαντικό αποτελεί το γεγονός ότι ο Άγιος Νικόλαος ήταν προικισμένος με το χάρισμα της θαυματουργίας και έσωσε πολλούς ανθρώπους, τόσο όσο ζούσε όσο και μετά το θάνατό του. Μερικά από τα θαύματα που έκανε είναι τα εξής:

- Αρχικά, έσωσε την πόλη των Μύρων, εμφανιζόμενος θαυματουργικά στον καπετάνιο ενός πλοίου που μετέφερε σιτάρι κάνοντάς τον να φέρει το σιτάρι στους κατοίκους της πεινασμένης πόλης.
- Έπειτα παρουσιάστηκε στον ύπνο του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου και του φανέρωσε ότι ήταν αθώοι οι τρεις αξιωματικοί που κατηγορούνταν για συνωμοσία.

- Επίσης, πολλές φορές έσωσε πλοία που κινδύνευαν από την φουρτουνιασμένη θάλασσα.
- Τέλος, ένα άλλο θαύμα του είναι όταν ένας ταξιδιώτης έπεσε στη θάλασσα από ένα πλοίο και είπε: «Άγιε Νικόλαε βοήθει μοι» ο Άγιος τον μετέφερε θαυματουργά στο σπίτι του (<http://www.matia.gr>).

Αναπαράσταση του Αγίου Νικολάου

Η οικουμενικότητα του Αγίου καθρεφτίζεται στο πλήθος των έργων λειτουργικής και θρησκευτικής τέχνης που έχουν θέμα τον βίο του. Στη Δύση (12ος αι.), το αρχαιότερο θεατρικό μυστήριο σε γαλλική γλώσσα με θέμα τη ζωή ενός Αγίου είναι εμπνευσμένο από τον βίο του Νικολάου (Jean Bodel d'Arras, 1958, σ. 78). Αλλά και στην Ανατολή, στο πλαίσιο της παραδόσεώς της, αφθονούν τα σχετικά κείμενα: συναξάρια, εγκώμια, πράξεις (Gustav A., 1913 -17). Ανάλογο είναι το πλήθος των παραστάσεων του Αγίου στην ορθόδοξη ζωγραφική, τόσο σε τοιχογραφίες όσο και σε εικόνες. Συγκεκριμένα, η πρώτη εικόνα είναι αμφιπρόσωπη. Στην κυρία όψη, εικονίζεται ο Αγ. Νικόλαος με σκηνές του βίου του, ενώ στη ράχη της εικόνας σώζονται τμήματα από την Κοίμηση του Αγίου. Στην κεντρική παράσταση ο Άγιος εικονίζεται ολόσωμος, όρθιος, μετωπικός. Ευλογεί με το δεξί του χέρι, ενώ με το αριστερό κρατεί κλειστό Ευαγγέλιο.

Γενικότερα ο Άγιος Νικόλαος αναπαριστάται σε ποικίλες εικόνες. Κάποιες φορές οι εικόνες αναδεικνύουν το πρόσωπό του και κάποιες φορές αναπαριστάνουν κάποιο θαύμα που επιτέλεσε. Ο Άγιος Νικόλαος έχει τη μορφή ενός γέροντα Κληρικού,

αδύνατου, χλωμού, αυστηρού και μέτριου στο ανάστημα. Στις εικόνες, όπως προαναφέρθηκε, εμφανίζεται να κρατάει ένα κλειστό ευαγγέλιο. Επίσης, τα επισκοπικά του άμφια έχουν ένα βαθυγάλαζο χρώμα, ενώ το επιτραχήλιο, τα επιμάνικα και το επιγονάτιο έχουν χρώμα σιέννας κι είναι διακοσμημένα με λευκές πέρλες. Τέλος, το φωτοστέφανο που φαίνεται να φοράει δείχνει την αγιοσύνη του τόσο απέναντι στο Θεό και στην Εκκλησία όσο και απέναντι στους ανθρώπους.

«Παραδόσεις σχετικά με τον Άγιο Νικόλαο»

Άγιος Νικόλαος ο προστάτης των ναυτικών

Ένας από τους πιο αγαπημένους Αγίους του θαλασσινού λαού μας, ο οποίος είναι γνωστός και για τα θαύματα που έχουν σχέση με τη θάλασσα είναι ο Άγιος Νικόλαος. Πράγματι, στα περισσότερα ελληνικά σπίτια, πλάι στην εικόνα του Χριστού και της Θεοτόκου, υπάρχει μέχρι σήμερα η εικόνα του θαυματουργού Αγίου Νικολάου. Ο Άγιος αυτός θεωρείται προστάτης των Ναυτικών καθώς και του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού και Λιμενικού Σώματος. Αυτό μπορεί εύκολα κανείς να το συμπεράνει, από το γεγονός ότι όλα τα πλοία του πολεμικού ναυτικού, αλλά και τα εμπορικά, κοσμούνται με την εικόνα του. Όλα τα παραπάνω έρχονται να επιβεβαιώσουν και πολλές μαρτυρίες ανθρώπων, οι οποίοι βίωσαν κάποιο από τα θαύματά του. Συγκεκριμένα, υπάρχουν πολλές ιστορίες ναυτικών, ψαράδων και καπετάνιων, που ταξιδεύουν στις θάλασσες και τους απέραντους ωκεανούς, αλλά και ιστορίες του Πολεμικού μας Ναυτικού, που τον έχει Προστάτη. Ένα από τα θαύματά του είναι η παρέμβασή του στον τελευταίο πόλεμο, παραμονές των Χριστουγέννων του 1940, όταν το Υποβρύχιο «Παπανικολής», κατάφερε να μπει στα Στενά του Οτράντο, όπου βρίσκονται τα λείψανα του Αγίου. Συγκεκριμένα, ενώ το πλήρωμα του υποβρυχίου έπλεε προς το στόμα του ιταλικού λύκου, μέσα στο σκάφος, όπου υπήρχε η εικόνα του Αγίου Νικολάου, κόλλησαν επάνω της θαυματουργικά τρία πενήνταράκια, σαν απάντηση στην προσευχή και την ανησυχία του πληρώματος για το εάν τελικά θα σώνονταν. Τελικά, ο «Παπανικολής» κατάφερε να βυθίσει ένα ιταλικό εμπορικό-μεταγωγικό και να γλιτώσει από τα Ιταλικά Αντιτορπιλικά (<http://el.wikipedia.org>).

Άγιος Νικόλαος και Άγιος Βασίλειος

Στο Δυτικό κόσμο η γιορτή του Αγίου Νικολάου, τον οποίο ονομάζουν Santa Claus, συνδέεται με τα Χριστούγεννα και με την ανταλλαγή δώρων που γίνεται τότε, λόγω της γενναιοδωρίας που χαρακτήριζε τον Άγιο Νικόλαο. Στην Ελλάδα η μορφή του Αγίου Βασίλη ταυτίζεται με τον Santa Claus, όμως ο συμβολισμός αναφέρεται στον Άγιο Νικόλαο και εμπεριέχει στοιχεία από παγανιστικές, προχριστιανικές δοξασίες για τον «πατέρα του χιονιού». Στην Ελλάδα η μετατροπή αυτή υλοποιήθηκε περίπου στη δεκαετία του 1950-1960, κυρίως στον αστικό πληθυσμό που με τις ευχητήριες κάρτες τους εισήγαγαν τον «Δυτικό» Άϊ-Βασίλη.

Ο Sinter Klaas και ο Zwarte Piet

Όσον αφορά στην περίοδο των Χριστουγέννων στην Ολλανδία αυτή αρχίζει με μια παράδοση, η οποία αρχικά δεν είχε καμία σχέση με τη γιορτή αυτή. Η ημέρα εορτής και τιμής του Αγίου Νικολάου αποτελεί την κορύφωση της εορταστικής αυτής περιόδου. Σύμφωνα με το θρύλο, ο Άγιος Νικόλαος, ο οποίος ονομάζεται «Sinter Klaas» καταφθάνει στην Ολλανδία το Νοέμβριο, τρεις βδομάδες πριν τα γενέθλιά του. Το πλοίο του που είναι φορτωμένο με δώρα υποδέχεται στο λιμάνι η Βασίλισσα Βεατρίκη συνοδευόμενη από πλήθος κόσμου. Τις επόμενες ημέρες ο Sinter Klaas περιπλανιέται σε όλη τη Χώρα μαζί με τον βοηθό του τον Zwarte Piet (Μπλάκ Πιτ ή Μαύρο Πιτ). Έτσι, τα παιδιά στην Ολλανδία εφοδιάζονται με τα δώρα τους στις 5 Δεκεμβρίου και τα Χριστουγεννιάτικα δένδρα στολίζονται παντού,

αφού έχει φύγει από τη χώρα ο SinterKlaas
(<http://www.noiazomai.net/santaclausthetruth.pdf>).

(συνεχίζεται)